

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA:

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fűtér Biedermann-palota földszint.
az udvarban hátul.

Adó és nyomor.

A nem hivatalos állam, a közönség, az ország népe általában úgy gondolkozik az adóról, hogy az már nagyon sok. Hogy nem bírja ki a nép, mert belepustul. Növekednek a közterhek az emberek nem maguknak keresnek, hanem az államnak. Az a vélemény, hogy ennek nem jó vége lesz, az adóterhek alatt összeroskad az ország.

A hivatalos állam minderre azt mondja, hogy mesebeszéd. Nem igaz az, hogy olyan sok volna az adó. Csak beszélnek az emberek. Ki ne emlékeznék a példabeszédre, hogy nincsen olyan szénás szekér, amelyre még egy pár szál széna föl ne férne.

De van. Van olyan szénás szekér, amelyre már nem fér fel egyetlen szál széna sem. Ez a magyar adózási rendszer szekere. Ez az a közlekedési eszköz, amely a polgárokhoz csak azért megy, hogy onnan valamit elvigyen.

Hogy miként áll ennek a szekérnek az ügye s hogy mennyire agyon van nyomoritva épp

a földműves nép az adóval, le-sújtóan rajzolja meg az a füzet, amelyet az aradmegyei gazdasági egyesület megbízásából annak *elnökigazgatója*, Vásárhelyi László irt meg most.

Elmondja benne egy község népének háztartását, gazdaságát, jövedelmét, adóját.

S az a község, amelyről beszél, nem kivételesen ilyen. Hanem ez a típus ilyen mind s ez egyenesen megdöbbentő, ez rémületes. Ide jöjjön aztán a sok finánzkapacitás s láthatja, hogy mint öli meg az adó a népet, mint terjeszti a szegénységet, a nyomoruságot, mint adja a nép kezébe a koldustarisznyát és a vándorbotot.

Sikló, aradmegyei községben, amelyről szó van, egy hold föld katasztrális tiszte jövedelme átlagban 8 korona 14 fillér. Ezzel szemben van az adó. Miféle adók vannak Siklóson? Oh, van elég. Gondoskodtak róla a különféle finánzkapacitások. Van földadó, házostályadó, általános jövedelmi pótdadó, megyei pótdadó, törvényhatósági utadó. No még községi

pótdadó, állattenyésztési adóköltéség, továbbá a kéményseprési adó, az éjjeli őr adója s ebadó. Végezetül egyházi és kulturadó. Ezek egy hold után összesen és együttesen kitesznek 6 korona és 53 fillért.

No, hát most már tessék megélni. Egy darab adóalaptól, amelynek évi jövedelme 8 korona 14 fillér, beszédnek 6 korona 53 fillér évi adót. Marad megélhetésre 1 korona 61 fillér.

Megél-e aztán a nép? (Siklón átlag 11 holdas birtokok vannak.) Nem él meg. Hát hiszen egészen éhen még nem halt, de csak úgy él, mint az állat, vegetál s közben pusztul. Természetesen el van adósodva rettenetesen s hivatalos kimutatás szerint adóba és adósága kamataiba évi keresményének 80 százalékát fizeti el. Az iskolakötelesek közül pedig 75 százalék nem jár iskolába, mert nem fér bele abba a lyukba, amit ott iskolának neveznek. A nép lelkivilága ebben a borzasztó küzdelemben buskomor, életöröme nincsen, egyedüli menedékvára, amelynek karjaiba tömegesen veti magát: a nazarénizmus.

Búslakodva.

*Búslakodva kikönyöklök
Virágos kis ablakomba:
Tán a rózsám sóhajtasát
Esti szellő ide hozza.
De hiába fáj a szívem,
Sir a lelkem, hervad orcám:
Sem a szellő, sem a rózsám,
Egyik se jó már én hozzám.
Te ragyogó esti csillag,
Édes csillag, szépen kérlek:
Ugye, hogy a rózsám nélkül
Mit se ér az egész élet?
Hogyha bumban, bánatomban
Lelkemet kísóhajtottam:
Hozzád küldöm, légy olyan jó,
Fogd fel végső sóhajomban!*

*Mikor majd a te fényedből
Szép egedből rásugárzom:
Meg is tudja, meg is érzi,
Mije voltam e világon:
Hűdségét, hűtlenségét
Fájó lelke sirva bánja,
Üdvözülni hozzám hozza
Szíve forró dobbanása.*

Dura Máté.

Az utolsó Diódy.

Megfogta a felesége kezét s a szemébe nézett Diódy Bódi. A felesége pedig visszanezett az ő lobévia szemével, s melyből annyi fájdalom látszott.

Aztán ezek a bánatos kék szemek beszélni tudtak, beszélni régmúlt, szomorú dolgokról. Szinte olvasni tudta Diódy Bódog a mit beszéltek a szemek.

— Négy éve, hogy a feleséged vagyok. Két hónappal azelőtt még a te apád asszonya voltam, és a bankár leánya. Az öreg engem sohasem szeretett, mint feleséget kell szeretni, hanem talán csak mint nemesi koronája megaranyozóját, talán mint gyermeket... Te maghódítottad a mostoha anyád szívét s én rabszolgád lettem, ki követett téged s megszökött az urától. Az öreg Diódy meghalt, — eltemették s özvegye két hónap múlva ismét férjhez ment. Négy éve már, hogy feleséged vagyok.

A mélységes kék szemeket eltakarták a pillák s elrejtették, elfojtották az előtolakodó könnyeket.

— Négy éve futjuk a világot folytatva az asszony kék szeme, mikor ismét fel-emelte szempilláit. — Futjuk a világot, ke-

resve a boldogságot, kerülve az emlékeket s nem találunk sehol feledést. Kiszért folyton téged az atyád, engem az uram szellemé — kit mi öltünk meg. Négy éve futjuk a világot.

Futottunk ketten s aztán hozzánk szegődött egy harmadik is. A szegény piczi jószág, három év alatt még nem látott szerető, mosolygó szülei arcot — te félsz atyád kísértő rémétől s én félek tőled. Ir-tódom! — érted?

Az asszony teste megreszketett, arca sápadt volt, mint a szenvedés, homloka kigyult s a kék erek vékony fonala kidagadt a szemé szögletén. Lehajtotta fejét, aztan eltaszította azt a kezét, mely az övét tartotta...

Diódy Bódit elfutotta a méreg s rekedt, borizü hangon, indulatosan szólt a feleségéhez:

— Te vádolsz, panaszkodol. Haragszol rám, mert félek, mint az iskolás gyermek. Mikor elragadtalak atyámtól, az öreg nem birta tulélni elvesztésedet. Megütötte a szél s a világ rám fogta, hogy megöltem, megmérgeztem. Pedig milyen mossze voltunk akkor tőle. Hanem érzem, hogy mégis én vagyok a gyilkos s érzem, hogy atyám vá-

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

A közérdekű öntöző-csatornákról szóló javaslat ellen egyik pártnak sincs ugyan ellenvetése, de azért minden párt részéről nagy bőbeszédűséggel szólnak hozzá és a vita, a melyről azt hitték, hogy egy nap alatt véget fog érni, ugyancsak alaposan elhúzódik.

A közérdekű öntöző-csatornák azonban, úgy látszik, annyira még sem közérdekűek, hogy a képviselők miattuk valami nagy számban jelenjenek meg a Házban.

Bizony a honatyák csakugyan gyéren vannak a teremben, de meg a folyosón is. A karzatok pedig ijesztően üresek. Hat emberből áll az egész hallgatóság.

Az öreg Madarász József, a ki, mint mindig, ma is kötelességtudó pontossággal már az ülés elején jelen van, erősen figyel, mikor Perczel Dezső elnök elfoglalja a trónusát, hogy hányan vannak jelen, számolja a honatyákat, ha vajjon vannak-e annyian, hogy határozatképes legyen a Ház. Mivel-hogy pedig az érdekes öreg ur megjegyzést nem tesz, h. t. nyilvánvaló, hogy a határozatképes szám megvan.

A napirend előtt felszólal Apáthy Péter, az összehírdetlenségi bizottság elnöke, a ki jelentést tesz a Háznak, hogy az inkompatibilitási bizottság a tavasszal beérkezett 67 összehírdetlenségi bejelentés közül ötvenhetet elintezett, föl is olvassa ennek az 57 képviselőnek a névsorát és betérjeszti az erre vonatkozó jegyzőkönyvet, meg az iratokat.

Következik a napirend: a közérdekű öntöző-csatornákról szóló javaslat részletes tárgyalása és szürke unalom borul rá a Háza, mikor szólásra fölemelkedik Major Ferencz.

Major csak igen röviden beszél, annyit jelentvén ki, hogy most már a módosítás benyújtását nem tartja szükségesnek.

Komjáthy Béla beszél azután, a ki Major Ferenczcel polemizál.

Majd hosszabban foglalkozott a miniszter minapi beszédével, vitatván, hogy az ő álláspontja a helyesebb és igazabb.

Darányi miniszter nyomban válaszolt Komjáthy-nak. Szupponálta, hogy a Ház minden tagja ismeri azt a jelentést, melyet ő minden évben, kapcsolatosan a költségvetéssel, benyújt. A természetes vízi utak fejlesztésére ő nagy gondot fordít és az alsó Tisza ügye nagyot haladt. De nagy munkálatok történtek a felső Dunán is, úgy hogy most már kisebb vizállásnál is lehető a hajózás. Budapest körül is megtörtént a Duna-szabályozás. É: a hol a szabályozás keresztül van vive, ott most már a jégtorlódás a legritkább eset. Természetes, hogy ezzel az árvízveszély is csökkent. A mellékfolyók ügye még nem haladt annyira elő, de csak azért nem, mert oly jelentékeny összegek volnának szükségesek, a melyeket jelenleg nem igen lehet előteremteni. — Komjáthy azt mondta, hogy az ő szombati beszéde gyöngé volt. — Hát talán még sem volt olyan nagyon gyöngé, ha Komjáthy szükségesnek látja, hogy két rátában foglalkozzék azzal a beszéddel.

A 3. szakasznál Fischer előadó nyújt be módosítási javaslatot, melyet a Ház elfogad.

Változatlanul elfogadják aztán a 4—10. szakaszokat is.

A 11. szakasznál Barta Ödön polemizál Darányi miniszterrel.

A 14. ik §-nál Bartha Ödön módosítást ajánlott, mely szerint senki se kötelezhető arra, hogy az öntöző társulatokba belépjen, senki akarata ellensére az érdekeltségbe beronható ne legyen! Hieronymi Károly kimutatja, hogy Bartha felszólalása voltaképp csak tulzott aggodalmakból származik.

Darányi miniszter előadta, hogy a szakaszban foglalt rendelkezések egyáltalán nem újak, de hasznosak, mert az se nézhető el, hogy ott, ahol sok kisgazda együtt kíván

öntözést alkalmazni, egy két rosszszemű ember miatt az öntözés elmaradjon.

A módosítást elvetették.

A 15. ik §-nál Barta Ödön újból azt bizonyította, hogy a törvény rendelkezése a jóhiszemű birtokos ellen is alkalmazható lesz. Helyesebb volna, ha az ilyen akadékoskodó gazdák földjét kisajátítanák s nem mondanák ki a belépés kényszerét.

Darányi miniszter a 17. §-ba pótlást ajánlott, mely szerint a vízhasználati-díj számszerű meghatározása már jóelőre kimondandó a társulati közgyűlésen s alapszabályban rendezendő az egységár.

A pótlást elfogadták.

A javaslat részleteinek megvitatása különben már a mai ülésen befejezést nyert, úgy, hogy a budget tárgyalása a holnaputáni ülésen minden valószínűség szerint kezdetét fogja venni.

POLITIKAI HIREK.

Hamisított összehírdetlenségi bejelentés. Mai Jakab könyvtáros értesítette a képviselőház elnökét, hogy az ő aláírásával tegnap a képviselőházhoz intézett összehírdetlenségi bejelentés hamisítás.

TÁRSAS ÉLET.

A férj panasza.

— Ok a válásra. —

Az ügyvéd ur irodájába egy szőke uri ember ront be. Nagyon néz az ügyvéd. Mit akarhat ez az ember? Bejön és még csak nem is kopogtat. Leül és úgy liheg, mintha csak valami lokomotív lenne.

— Ugy-e csudálkozok az ügyvéd ur?

— Nagyon csudálkozom! Hát mit akar ön.

— Válni akarok.

— Miért akar válni?

— Okom van rá.

— Mi az oka?

— Ez a gomb.

dol. Lásd, ezért kerüllek téged, az élő szemrehányást s nem mintha nem szeretnéd.

És elfordult a feleségétől, odalépett az ablakhoz, fejét karjára hajtotta s borgőzü lehetével homályossá tette az ablaküveget, melyen át nem látszott az utcán nyüzsgők tömege, csak egy-egy gázkandeláber háromágu lángja csillogása.

A gondolatába mélyedt ember kiszínezi a három csillogó pontot s egy alakot képzel borgőzös agya maga előtt, melynek csillogó szeme, átok szóró szája a három félyes pont a homályos ablakon. Ijedten hagyja ott a kísértő rémet s a feleségéhez tér, ki gyermeke fölé hajolva lesi mosolygó ajkáról, nevető, félig nyílt szeméből az édes álmot.

Lassan egészen odahajlik s egész anyai szeretetét kiönti abban a hosszú csókban, melyet a gyermeklányka arcára nyom.

A felizgatott, felhevült férfi lelke egész elkeseredésével ugrik a nőhöz s elrántja gyermeke mellől.

— Ne csókold azt a gyermeket!

— Bódi! hát nem hiszel nekem? Nem hiszed, hogy az a te gyermeked? Nem, te

te gyüölös engem, ki feláldoztam érted mindenemet!

A férfinak elhomályosult a szeme, amidőn az asszonyt összetett kézzel maga előtt térdelni látta. Megszállotta valami vad, állatias indulat; bele szeretett volna harapni a szőke asszony fehér vállába.

— Oh Bódi! nem csodálom, ha apádnak megszakadt a szive.

Erre a szóra Diódy Bódog báró előtt ismét megjelent a kísértő rém, atyját látta maga előtt. Mint a felingerelt vérszopó ugrott a térdelő asszonyra s megragadta a vállát.

— Te is gyilkosnak tartasz, te is azt mondod, hogy én öltem meg atyámat? Vessz hát fattyaddal — kiáltott, mint az örüt s öklével egész erejével a lobélia szemű asszony fejére ütött.

A nő egy hang, egy sikoltás nélkül végig terült a földön, kibomlott arany-szőke hajával betérítve a sötétkék szmírnát.

Diódy Bódognak egyszerre lehült a vére, a mint meglátta feleségét elterülve a padlón. Egyszerre megjött az esze s egy pillanat alatt átfutotta elméjét az iszonyu gondolat: gyilkos. Kétszeres gyilkos, mert

ő érzi, hogy az atyját is ő ölte meg. És fut arról a helyről, hogy ne lássa a halott asszonyt, ne lássa a kacagó gyermeket...

Lefut a lépcsőn, ki a világáros zajos utcájára. Ugy érzi, mintha halott felesége felragadná karjába az alvó leánykát s szétbomlott szőke hajával, karján a kacagó leánnyal futna utána s kiáltaná: Megállj! Ez a te gyermeked. — Nem az enyém, hanem azé a másik rémé. És rohau tovább.

A házak tömkelegéből kiér a molóra, melynek szürke kő töltéséhez csobogva simul a teugr hulláma. Megáll a töltés szélén és körülnéz.

— Jöhetez már megrontóm, szőke asszony, feleségem — kiáltja vissza a ködös, szürke levegőnek. — Megöltelek téged is, mint az atyámat, hát jere utánam, kövess tovább. Nem tudsz? Vége lesz mindjárt a komédiának.

A rakpart néma volt, üres. Diódy Bódog egyet lépett és vége volt a komédiának...

D. N.

— Az nem ok.
 — Dehogyan nem ok. Ezt a gombot a feleségem szobájában találtam.
 — Még akkor sem ok.
 — Igen, de kérem alásan, ehhez a gombhoz egy kabát is volt varrva.
 — Még az sem ok.
 — De kérem férfi kabát.
 — Igy sem ok.
 Dühös lesz az ipse és felugrik a diványról. Nagy hangon kiáltja:
 — De ügyvéd ur abban a kabátban egy férfi is volt.
 Egy szóval se tiltakozott többet az ügyvéd. Leült s megírta a váló keresetét.

VIDÉK.

Lelkészi belkötés. Hajduböszörményből táviratozza tudósítónk: Zsigmond Sándor esperest, egyházkerületi főjegyzőt ma iktatták be Bösörményben lelkesi hivatalába. Az egyházi beszédet több ezer ember hallgatta meg, mely után az egyháztanácsban Sívágó Gábor főgondnok és még többen üdvözölték. Jelen volt Degenfeld József gróf főispán, egyházkerületi főgondnok, Rácz Gyula alispán és számos lelkes. Kiss Áron püspök táviratban kívánt áldást a kiváló lelkesre és az egész gyülekezetre. Délben bankett volt, melyen az ünnepeltre, a püspökre, Degenfeld grófra és az egyháza mondtak lelkes felköszöntőket.

Öngyilkosságok Czepléden. Czeplédről írják: Magyar Pálné elmebajos asszony egy őrizetlen pillanatban felvágta a hasát. Súlyos sebeibe belehalt. Csauner Károly budapesti illetőségű utas november 24-ére virradóra a Budapest szállodában ismeretlen okból agyonlőtte magát.

Vörösmarty-ünnepély H. Bösörményben. A hajdu-bösörményi ev. ref. gymnasium tanári kara és tanulóifjúsága f. évi decz. 1-én délelőtt 9 órakor a gymnasium tornacsarnokában „Vörösmarty ünnepély“-t rendez a következő műsorral: 1. „Szózat“, szövegje Vörösmartytól, zenéje Egressy Benitől, éneklie az ifjúsági énekkar. — 2. Alkalmi költemény, Gaál Mózesről, szavalja: Bertalan Imre VI. o. tanuló. 3. Emlékbeszéd, tartja: Butyka Boldizsár gymn. tanár. 4. A vén cigány, Vörösmartytól, szavalja: Torma Béla VI. o. t. 5. „Fóti dal“, szövegje: Vörösmartytól, zenéje: Thera Károlytól, éneklie az ifjúsági énekkar, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Összevuzott munkások.

— Saját tudósítónktól. —

A felületes munkának, az építésvezetők könnyelműségének ismét áldozata van. Bogyoszlón történt az a végtelen szerencsétlenség, melynek három munkás esett áldozatul. — Hirschbein Fülöp bogyoszlói földbirtokos gazdasági eszergyárat építtetett a birtokán. Az építést Paczunka Antal építőmester vállalta el s ő maga vezette az építkezést. Az épület már

jóformán készen állott s hozzá fogtak a belső fölszereléshez.

Az emeleten egy nehéz gőzfőzőkazánt kellett elhelyezni. Ennek a kazánnak a fölvezetésén dolgozott tizenkét munkás. Este felé volt már, a mikor a kazánt rendeltetési helyére beállították. A hogy ez megtörtént, a munkások a fárasztó munka után lementek a földszinten levő gépházba mosakodni. Guncs József, Fodor András és Banás Ferencz munkások éppen a kezeiket mosták a gépház közepén, a mikor a gépház menyezete leszakadt s azon keresztül az emeleten fölállított 40 métermagúság gőzkazán lezuhant. A három munkásnak már nem volt ideje félre ugrani, a lezuhant kazán rájuk esett s a fölismerhetetlenségig összevuzta őket.

A közelben állott munkások közül a lezuhant gerendák és kötőmunkások Banás Mihálynak a lábát, Gencsi Balázs és Sujok József munkásoknak a karját zuzta össze. A helyszínén megjelent bizottság megállapította, hogy a szerencsétlenségnek a felületes munka az okozója. A vizsgálóbíró Paczunka építőmestert letartóztatta. A szerencsétlenül járt munkások mind családostól embereket s több árvát hagytak maguk után.

A debreczeni Vörösmarty-ünnepély.

— Saját tudósítónktól. —

Lapunk tegnapi számában csak röviden emlékeztünk meg arról a magasztos ünnepélyről, amelyet vasárnap délelőtt a Csokonai-kör rendezett. Ma azonban örömmel részletezzük, mert ez az ünnepély teljesen méltó volt ahhoz a kegyelethez, amelylyel Debreczen a magyar irodalom uttörő nagymesterének adózott.

A Bika-szálloda díszterme jórészt hölgyközönséggel telt meg, amely örömmel hallgatta meg a debreczeni dalegyet megnyitó énekét, Csokonai „Tihanyi echóhoz“ című dalát.

Géressy Kálmán, a Csokonai kör elnöke méltatta ezután Vörösmarty irodalmi működését. Majd dr. Benedek János szavalta el nagy hatás mellett alkalmi költeményét. Ide iktatjuk egész terjedelmében. Minden dicséretnél szebben beszél maga a költemény:

Lesz még egyszer ünnep a világon.

Néma sirod enyhe sátorában,
 Mely megnyugtát, mint a ringó bölcső,
 S zajgó lelked elcsitítja lágyan:
 Szép-e álmod, megtört szivű költő?
 Érzed-é, hogy halmam honodnak
 Most a szivek forróbban dobognak;
 S azt susogja hulló lomb az ágon:
 Lesz még egyszer ünnep a világon.

Mi zavarja csöndes siri álmod.
 Tán kikelet nyüzsgő ébredése?
 Nem: hazád most ünneplő zarándok,
 Nemzedet hív ujja születésre.
 Ébredj! lantod ihletése mellett
 Hadd tanuljunk égő honszerelmet.
 S zendüljön át bérczen, rónaságon:
 Lesz még egyszer ünnep a világon.

Honszerelmet, mely tettekre késztet,
 S kél nyomában diadal, dicsőség!
 Hogy ne legyen gyilkos kór ez érzet,
 Mely emésztő kinnal gyötri hősét.
 Sirba dönti zordon, remes éjjel,
 Roncsolt aggyal, összedult reményvel...
 El a képpel! a szivünk ne fájon:
 Lesz még egyszer ünnep a világon!

Hagyd ó költő, hagyd a néma hantot:
 Zengj nekünk dalt régi dicsőségről;
 Csillogtassa büvös-bájos lantod,
 Mint a napfényt fellegek ködéből.
 Hősi kardját villogtassa Árpád,
 Győzelemtől riadjon a Kárpát
 S az örömszaj véges végig szálljon...
 Lesz még egyszer ünnep a világon.

A mi csak szép: a lant róla zengjen,
 A mi bánat: hurjain zokogjon;
 S ha vigasz nincs a sivár jelenben,
 A nagy multra minden sziv dobogjon.
 S hogy hazája: — áldja érte sorát —
 Nem a tündér-, hanem Magyarországot;
 Mint a hogy én istenemet áldom...
 Lesz még egyszer ünnep a világon.

Nemzetemnek szózatot költője,
 Zengd, tanítsd, zugd, hirdesd: rendületlen:
 Minden homlok csak ezt tündökölje,
 Ez legyen vért minden horfi-keblen;
 Ringó bölcsőnk, majdan siri ágyunk,
 Érted éljünk, csak téged imádjunk,
 Verjen a sors keze, avagy áldjon:
 Lesz még egyszer ünnep a világon.

Csüggedök ti, nézzétek a költőt,
 Homlokára a jövő babért ad;
 Átszenvedünk anyai emberöltőt,
 Elég volt az átok, börtön, verpad.
 Egy érzésben, csak egy gondolatban
 Minden magyar szive összedobban:
 Áldás, béke lesz szabad hazánkban...
 Lesz még egyszer ünnep a világon!

Kulcsár Endre tanár tartotta meg ezután élvezetes felolvasását Vörösmartyról. Jellemezte, mint költőt, mint a magyarság költői apostolát, akinek a költészet terén ugyanaz a szerep jutott, mint Széchenyinek a politikában. A nagy tapsviharral fogadott felolvasás után Dóczy Ilonka nagy hatással adta elő Vörösmarty „Szép Ilonka“ című költői elbeszélését.

Végül a debreczeni dalegyetek együtt érekeltek el Vörösmarty „Szózat“ át, amelyet a közönség állva hallgatott meg. Viharos éljen zuggott fel s a fényesen sikerlt ünnepélyről a leglelkesebb hangulatban távozott a közönség.

SZINHÁZ.

A vereshaju Lukácsi Sándor legsikerültebb népszínművére kerített sort tegnap este színtársulatunk. — A „vereshaju“ az, amelyet közepes számú közönség nézte végig. A szereplők közül pedig többen jelesül kiváltak s kitűnő játékkal nagyobb érdeklődésre is méltóvá tették magukat. Komjáthyiné, Bartha, F. Káliay Lujza, T. Halmy Margit, Sziklay, Pataky egyformán jelesül oldották meg feladataikat. — Az a közönség, amely a tegnap esti előadást végig élvezte, nem is késelt velük szemben elismerésének megérdemelt és jogos tapsokkal adni kifejezést.

Mándoky Béla jubileuma. Mándoky Béla negyvenéves jubileumának híre immár befutotta az ó szagot és

a jeles művész tegnap már az ország számos helyéről kapott meghívást, hogy jubileuma alkalmából ott is játszon egyet. Mindenütt, a hol a jeles művész megfordult, Aradon, Győrött stb. óhajtanák, hogy amikor bucsut mond a színpadnak az ottani közönség előtt is játsza el egyik jobb szerepét. Mándoky Bélát ezeken a helyeken nagyon szerette a közönség s bizonyára nem zárkozik el a kérelem teljesítése elől.

Az udvari ebéd.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, nov. 26.

A budai királyi várakban ma délután udvari ebéd volt, amelyen többek közt az országgyűlés két házának számos tagja is megjelent.

Ebéd után ő felsége a királyi cercelet tartott s először Bánffy Dezső báróval beszélgetett el hosszú ideig, azután Szapáry Gyulával, majd Bánffy Györggyel.

Hosszaman beszélgetett Szász Károlyval is az egészségéről.

— Öregszem felség! — mondta Szász Károly.

— Én is kezdem érezni az öregséget, — felelte a király.

Majd ezután Neményi Ambrussal a budgetről beszélgetett, miközben nagy elismeréssel szólott Lukács László pénzügyminiszterről.

A király a cercele alatt igen jókedvű volt.

UJDONSÁGOK.

* **A debreczeni orvosok díjazása.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága csütörtöki ülésében foglalkozik azzal a javaslattal, amely az orvosok új díjazásáról szól. Négy osztály közül kell Debreczen közgyűlésének választania. Az egészségügyi bizottság Debreczennek a *második osztályba* sorozását javasolja. Lapunkban szóvá tettük a javaslat helytelen voltát és legjobb meggyőződésünk szerint érveltünk az ellen, hogy Debreczen a *második osztályba* sorozzák. Hogy mennyire igazságunk volt, bizonyítják más törvényhatóságok határozatai, de *legjobb bizonyítja az ország második városának, Szegednek határozata.* Az egészségügyi bizottság Szegeden is a *második osztályt* javasolta. A városi tanács ezt magasanak találta és a *harmadik osztály* mellett határozott. A szegedi közgyűlés nem fogadta el egyik javaslatot sem, hanem úgy határozott, hogy Szeged a *negyedik osztályba* soroztassék. És gondolják-e az érdekeltek, hogy Szeged miért soroztatta magát a *negyedik osztályba*? Azért, mert nincs egy *hatodik osztály* is. Teasék csak olvasni, ideje-

gyezzük a *negyedik osztály* díjtételeit. Szerezzon felöle tájékozást mindenki, mert ez a kérdés az egész várost s annak minden lakóját érdekli.

Egy látogatás nappal	2 kor.
Egy látogatás éjjel	3 kor.
Egy eltöltött fél nap	10 kor.
Egy eltöltött fél éjjel	12 kor.
Orvosi tanácskozmány nappal	10 kor.
Orvosi tanácskozmány éjjel	14 kor.
Kórtani vizsgálat	5—25 kor.
Elmebeli állapot vizsgálata	20—50 kor.
Kimerítő kórtörténet	10—30 kor.

Bővebb kommentár sem szükséges hozzá. Most már beláthatja mindenki, milyen álláspontra kell helyezkednie Debreczen város törvényhatósági bizottságának. Ha összes felhozott érveiktől eltekintünk, amaz egyetlen körülmény, hogy az ország második városa a *negyedik osztály* mellett határozott, elég ok és indok arra, hogy Debreczen város törvényhatósága a város közönsége érdekében még helyesebb megoldást találjon.

* **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter dr. Hartstein Lipót Lajos debreczeni lakosnak és kiskoru gyermekeinek megengedte, hogy vezetéknevüket Keményre és Weisz Ferencz és Jenő kiskoru ugyancsak debreczeni lakosoknak, hogy nevüket Vajdárra változtathassák át.

* **Egy leány öngyilkossága.** — Tegnap délután egy fiatal leány vett véget az életének. Szíven lőtte magát. Kovács Rachelnek hívják és Kovácsovics Béla vasuti mérnöknel szolgált, mint szobaleány. Napok óta buskomor volt. Tegnap délután azzal ment le a pinczébe, hogy gyujtót csinál. Sokáig maradt, nem győzték elővárni s utána mentek. Akkor már ott feküdt holtan a leány a földön. Mellette egy revolver hevert, amelyből szíven lőtte magát. Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget, amely intézkedett, hogy holttestét a kózkórházba szállítsák. Levelet, vagy más irást, amelyből öngyilkosságának okát megállapíthaták volna, nem találtak nála. A házbeliek azt hiszik, hogy a leány reménytelen szerelem miatt vált meg az élettől.

* **A debreczeni képkiallítás.** A tegnapi napon is szépszámú közönség látogatta a városháza dísztermében rendezett képtárlatot. Neogrády poétikusan szép festménye, az „Ózike“ is vevőre talált; Kardos László vette meg. Azonkívül a sorsolás céljaira hat értékes képet vett meg a rendezőség. Strobl Csendélete, Nadler R. Balaton partján, Pálya Czegléstin: Ujpesti vásár, Aggházy Gy.: Esthangulat, Edvi Illés A.: Kertajtó és Full. Ö.: Olasa, így mind vevőre talált. Az itt elősorolt képek mutatják, hogy a sorsjegyek nyereménytárgyai mind igazi művészi értékkel fognak bírni s úgy értesülünk, hogy ha a sorsjegyek mind elkelnek, amire az eddigi nagy keresletet

tekintve, alapos kilátás van, — abban az esetben még 4 vagy 5 képet megvásárolnak a sorsjáték céljaira. A felsorolt nyereménytárgyakul szolgáló 6 festmény a sorsjegyvásárló közönség tájékoztatására meg van jelölve. A húzás most már föltétlenül december elsőjén történik meg, míg a tárlat ünnepélyes bezárása december 3-án lesz.

* **Ezüst menyegző.** Vasárnap egy széles körben előnyösen ismert derék iparos: Guthán József ünnepelte meg házasságának huszonöt éves fordulóját nejével, szül. Tóth Karolinnal. A derék házaspár családja tagjaival a nevezetes évfordulón előbb templomba ment, hogy hálát adjon Istennek. Este nagy társaság, az ismerősök, rokonok és jó barátok tömege gyűlt össze a vendégszerető házaspárt ajándékokkal lepték meg. A lakomán, amelyet az ezüst menyegző alkalmából tartottak, vége-hossza nem volt a pohárköszöntőknek.

* **Orvos választás.** Gurahonczon, Arad-megyében ma töltötték be választás után a Grósz dr. halálával megüresedett körorvosi állást. Az orvosi kerületben tartozó huszonkét község megbizottjai nagy többséggel Rosenthál Zoltán debreczeni orvost választotta meg.

* **A Kiss Lajos vászonkereskedése lángokban.** Rövid idő alatt a második nagy bolttűz. Néhány hét előtt a Geréby-utócai fűszerüzlete, az éjjel pedig Kiss Lajos vászon és divatáru kereskedése gyuladt ki. Ez a tűz azonban jóval nagyobb volt s a kár is jelentékenyen nagyobb, mint az előbbi esetről. Este kevéssel 11 óra előtt vették észre a tüzet a főtéren csirkáló rendőrök, akiknek feltűnt, hogy a boltból fojtó füstfelleg tolt ki. Rögtön értesítették a tűzoltóságot s az üzlet tulajdonosát, akik csakhamar eljöttek. Amikor az ajtót felnyitották, óriási és fojtó füstfelleg tolt ki az üzletből. A végvászna, szőnyegek, abroszok, fehérneműk, drága csipkék mind lángban állottak. Sokáig locsolták a tüzet, míg az állványokhoz férkőzhettek, ahonnan halomszámra hordták ki az utcára a félig égett drága árucikkeket, a tüztől senyvedő végvásznaikat s az utcára locsoltatták. Egy óra alatt rengeteg rakás ilyen félig égett árucikk hevert az utcán víztócsában. — Késő éjjel még mindig tart a tűz. A boltot és víztől tönkre tett, az utcára hordott árukat rendőrök csapata veszi körül s a tűzoltóság tagjai Publik Ernő h. főparancsnok vezetése alatt végzik nehéz munkájukat a rettenetes büzben és fullasztó füstben. A kár nagy összeget tesz ki, hogy mennyit, azt csak később, a leltározás után lehet majd megállapítani. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. Azt hiszik, hogy egy gondatlanul eldobott cigaretta darab, vagy fűző gyufaszál a papírszemét közegésesett és így keletkezett a tűz. Mine észrevették, a boltot felnyitották és az oltás munkáját megkezdték,

már rengeteg áru tönkrement. Kiss Lajos vászon és divatáru üzletét e helyen, az Alföldi Takarékpénztár épületében csak nemrégiben rendezte be újonnan. Beszenszkytól vette át a kereskedést, amelyet azóta gazdagon felszerelt. Most az áruk jórésze tönkrement. A ma megtartandó vizsgálat lesz hivatalosan megállapítani, hogy a tüzesetet mi idézte elő.

* **A csavargók.** A rendőrség most erősen néz utána, minden csavargót, vagy gyanús alakot elfog s ha igazolni nem tudja magát eltolonczoltatja a városról. Az éjjel két ilyen csavargót fogtak el.

* **Városi közgyűlés.** Debreczen városi rendes közgyűlését november 29-én tartja meg, amelyen — értesülésünk szerint — igen fontos városi ügyek kerülnek elintézés alá. Így többek közt a város közönségét anynyira é. dekló orvosi díjazás, a csapatkórház ügye, a pallagi gazdasági tanintézet fejlesztésére megszavazott 460 ezer kor. fedezésének kérdése, a sertés-vásártéri rakodó és iparvágány, az önkéntesi iskola állandósítása. Lesznek ezeken kívül választások is. Így például a házipénztárnál megüresedett tisztii állásra és egy megüresedett választott bizottsági tagsági helynek pótválasztá útján betöltése.

* **Negyvenezer koronás lopás.** Egy orosz tiszt neje Párisba utazott a kiállítás megtekintésére. Visszajövet Berlinben töltött két napot s egy előkelő szállodában szállt meg. Mikor elakarta hagyni a német metropolist, kellemetlen meglepetés érte. Volt egy 40,000 koronát érő gyöngy-nyakéke, 42—47 gyöngyörű briliánsal kiverve, a koffercsájában őrizte és mégis ellopták. A berlini rendőrség a lopással egy körülbelül 30—35 évesnek látszó olaszt vett gyanuba, akinek fekete göndör haja, sötét szeme van, kissé hajlott az orra, bajusza kicsiny és fekete, arcza kerekded, üde. A gyanúsított elegánsan öltözködött és fekete télikabát, kemény kalap volt rajta az alatt a két nap alatt, amikor a szállodában megfordult. Nem lehetetlen, hogy Budapestre is eljön, de a rendőrség készen várja már.

* **Debreczeni képes kalendárium.** Debreczen városi nyomda kiadásában tegnap egy fényesen kiállított, tartalmában gazdag naptár jelent meg. A „Debreczeni képes kalendárium” ez, amelyhez hasonló diszes és közhasznú helyi naptár még nem jelent meg Debreczenben. Diszes kemény kötésben 174 oldalra terjed ez a kalendárium. Első oldalát Debreczen város aranyozott és színezett diszes címlapja díszíti. Belül a tartalom páratlanul gazdag. Naptári és jegyzék naplóval ellátott rész után a bélyegskála, kamattábla, postai díjszabás, majd a zónadíjszabás és a debreczeni bérkocsi díjszabás következik. Azután jön a szépirodalmi rész előszóval Komlóssy Arthur főjegyzőtől. Rendkívül érdekes a debreczeni naptár

irodalom ismertetése, a legrégebb debreczeni naptárak címlapjainak reprodukciójával. Majd Simonffy Imre kir. tan. polgármester életrajza következik, a polgármester kitünően sikerült arcképével. Később Debreczen képekben és leírásban ismertető cikk következik. Szépirodalmi dolgozatok vannak benne: Lovász Jánostól, ifj. Rácz Lajostól, Argyirustól, Sienkiewicz Henriktől, Komlóssy Miklóstól, Than Gyulától, Zoltai Lajostól, Hamar Lászlótól. Gazdasági tanácsok, mulató és képekkel illusztrált apróságok, majd Debreczen város címéjére következnek. Felöleli ez az egyházak, hivatalok, körök, társulatok, pénzintézetek, kereskedők, iparosok teljes címétárát. Benne van ebben minden alkalmazás, úgy hogy csak a címéjéért nélkülözhetetlen ez a naptár minden debreczeni háznál. Sok volna azt részletezni, mit foglal magában a címéjé, csak azt hangsúlyozzuk, hogy tökéletesebb címéjé még nem jelent meg Debreczenben. A címéjé után névnapmutató tábla, majd a debreczeni vásárok pontos határnapjai, adomák, vadászati tilalom tábla, pénz-nemek átszámítása s teljes vásári rész következik. Felhívjuk a diszesen kiállított s hasznos tartalmu naptárra a közönség figyelmét. A Debreczeni képes kalendárium különben a város könyvnyomdájában s lapunk kiadóhivatalában is kapható. Ára keménykötésben egy korona.

* **Uj regény.** Még a héten megkezdjük másik uj regényünk közlését. Az uj regényre, amely éppen olyan érdekes és hatásos, mint legutóbbi regényünk volt, felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **Agyonlőtt elöljárók.** Csécsény község lakosait vakmerő gyilkossági eset tartja izgalomban. A község derék bíráját és másodbíráját e hó 24-én este eddig ismeretlen tettesek agyonlőtték. Mint levelezőnk írja, az említett nap Tompek Mihály községi bíró és Vidák Ferencz másodbíró este felé távoztak a község házáról. Utközben találkoztak Bokor Sándor esküdttel, a ki beszélgetés közben azt a megjegyzést tette, hogy jó volna megnézni a bíró ur pinczejét, meg-tisztultak-e már az uj borok. — A bíró ur erre meghívta a két esküdtet s hárman kimentek a községen kívül fekvő szőlőhegyre, a hol a bíró pinczéje van. Ott iszogáltak hárman este 7 óráig, a mikor Bokor esküdt azzal a kijelentéssel, hogy dolga van, eltávozott a pinczéből. A bíró és másodbíró azután még ott maradtak egy ideig s este 8 óra után távoztak a pinczéből. Alighogy a pinczéből kimentek, Tompek éppen a pinczeajtót zárta be, a mikor a sötétségben lövés dördült el, amely Tompeket fején találta. Vidák ekkor futásnak eredt, de alig futott tíz-tizenöt lépésre, egy második lövés öt találta s az ölmdarabok, a mivel a fegyver meg volt főtve, a hátába hatoltak. A lövés után a közeli pinczéből emberek futottak elő lámpással, a kik csakhamar

ráakadtak a két áldozatra. Tompek bíró már halva találták a pincze előtt, Vidák ellenben még akkor is élt és elmondta, hogy mi történt velük. — Az esetről azonnal értesítették a csendőrséget, amely első sorban Bokor esküdtet fogta vallatóra, ez azonban igazolta, hogy a lövés idején már odahaza volt lakásán. Tegnap megjelent a törvényszék vizsgálóbírája is, aki több súlyos gyanúk alapján letartóztatta Sütő Imre odaváló lakost. Bokor esküdt sógorát, a hegyközség pásztorát, akit éppen a megölt bíró és másodbíró kezdeményezésére el akarták bocsátani a szolgálatból. Sütő tagadja a tettét s e miatt a vizsgálatot más irányban is folytatják.

* **A Parator.** — Köszvény, csuiz, rheumát, idegességet, izületi fájdalmakat párszor használva megszüntet. Ára 70 fil. Kapható Francsics és Jóna drogueriájában, Debreczen, Kossuth u. 6.

TÁVIRATOK.

Egy ügyvéd balesete.

Szabadka, november 26. Reisner ügyvéd együtt ment Milassin árvaszéki jegyzővel kocsián. Utjuk a palicsi úton vezetett. S a kocsi nem vette észre a nagy ködben, hogy a villamos kocsi közelg, sem a villamos vezetője nem látta a kocsit. A villamos neki ment. Reisner ügyvéd és Milassin árvaszéki jegyző messze kivágódtak a kocsiból, amely a lovakkal együtt elpusztult. Reisner ügyvéd súlyosan megsebesült, de Milassinak semmi baja sem történt.

Kinai zavarok.

Berlin, november 26. A „Local-anzeiger” jelenti Pekingből, hogy gróf Waldersee viszonzó látogatásokat tett Li-Hung-Csángnál és Csing hercegnél. Waldersee térképen mutatta meg a kínai megbizottaknak a szövetséges csapatok hadállásait és igyekezett meggyőzni őket arról, hogy az udvar most már nem fejthet ki komolyabb ellenállást. Li-Hung-Csáng ezután arra kérte Walderseet, hogy a császárnak táviratokat küldhessen, de ezt a tábornagy csak akkor akarta megengedni, ha a táviratokat átolvassák végezt előbb neki adják. Li-Hung-Csángnak ez nem tetszett és ismételtén utalt annak szükségességére, hogy neki szabadon kell érintkeznie uralkodójával, de Waldersee hajthatatlan marad.

Janszky altábornagy halála.

Budapest, november 26. Bécsből jelentik, hogy Janszky Lajos altábornagy tegnap este 64 éves korában elhunyt. A Janszky név nem valami jó hangzásu nálunk Magyarországon, amennyiben sokáig együtt emlegették a Höntzi névvel s csak néhány évvel

ezelőtt is kínos feltűnést keltett, mikor a most elhunyt altábornagy a budavári honvédszobor leleplezése napján megkoszoruzta a Hentzi tábornok sírját.

A pánszláv izgatók kiszabadulása.

Budapest, november 26. Turóc-Szent-Mártonból jelentik, hogy a két havi államfogházra ítélt pánszláv izgatók ma szabadultak ki a besztercei börtönből, kitöltvén büntetésidejüket. A vasuti állomáson nagy ünnepélyességgel akarták fogadni a kiszabadult „martirokat”, de a csendőrség elejét vette a tüntetésnek. Az elmúlt éjjel ismeretlen kezek a város több helyén plakátokat ragasztottak fel a házak falára, melyek dicsőítik a kiszabadult izgatókat, de a plakátokat a rendőrség eltávolította.

Krüger Párisban.

Budapest, november 26. Párisból jelentik, hogy Krüger ott időzése alkalmából kifolyólag ma újból nagy tüntetések voltak, melyek nem kizárólag az angolok ellen irányultak, hanem erősen antiszemita színezettel is bírtak. Mint mondják Krüger nagyon kedvetlen és lehangolt, mert belátta, hogy Franciaország intervniálására Transval érdekében nem számíthat.

A felesége miatt.

Budapest, november 26. Steinfeld Jenő b. gyulai születésű fővárosi bankhivatalnok ma délután az izraelita temetőben agyonlőtte magát. Steinfeld csak pár héttel ezelőtt vesztette el feleségét, kit nagyon szeretett s a veszteség feletti bánat adta kezébe a gyilkos fegyvert.

Vasuti baleset.

Budapest, nov. 26. Zsolna állomás budatini váltójánál ma éjjel a 69. számú tehervonot az állomásban folyt tolatás miatt feltartóztatott 67. számú tehervonot utólérte és belement. Klencz teherkocsi kisiklott. Emberéletben nem esett kár. A személyforgalmat ma átszállással közvetítették és még a mai nap folyamán teljesen helyreállítják a pályát. A vizsgálat folyamatban van.

A bur háboru.

Szentpétervár, nov. 26. Az orosz sajtó rendkívül rokonszenvesen nyilatkozik Krügerről és a „Novosztij” azt írja, hogy a burok ügye még nincsen veszve. Valószínű, hogy Krüger Pétervárra is ellátogat, mely esetben a legszívesebben fogadtatásra számíthat.

London, nov. 26. A burok most különösen Oranje államban fejtenek ki tevékenységet. Botha 1000 ember-

rel és sok ágyuval Dewetsdorp környékén táboroz, míg De Wet Weeper körül operál. Tabauchula mellett Haabrook bur tábornok áll 500 emberrel, míg Herzog bur parancsnok ugyanily csapatral Bethulie és Harris-mith vidékén nyugtalanítja az angol őrségeket.

London, nov. 20. A „Times” Krüger párisi fogadtatásáról írva, párhuzamot von Krüger és Thiers között és hangsúlyozza, hogy annak idején Thiersnek nem sikerült valamely európai hatalom beavatkozását kinyerni a Németország által porba tiport Franciaország javára. Krügernek ez még kevésbé fog sikerülni.

Budapesti tőzsde.

Budapest, nov. 26. Buza ápr. 7.48. — Rozs ápr. 7.16. — Zab ápr. 5.56. — Tengeri máj. 5.02.

VEGYES.

25,000 márkás tolette. Berlin hölgyei egész zarándokmenetet rendeznek most egy berlini czég divattermébe, hogy megbámulják Vilma németalföldi királynő egy báli ruháját, mely nem kevesebb, mint 25,000 márkába került. Kékesen csillámló fehér selyemből áll, mely ezüsttel, arannyal és gyémánttal van borítva, liliumokkal és vizirózsákkal himezve, melyeken libellák libognak. Aranyból és drágakövekből való óriási libellához hasonlít a derék is. (Hány szegény didergő hollandusnak telt volna ebből jó meleg téli ruhára!)

Agyonforrazott munkások. Nagy szerencsétlenség történt tegnapelőtt este Bécs egy szövetiképzési gyárában. A Helser B. és fia czég nagy telepén fölvetette a tetejét egy gőzkazán, amelyben szövetet szoktak fehéríteni. A helyiséget egy pillanat alatt ellepte a kicsapott forró gőz, amely valóságosan leégte az ott dolgozó öt munkás csontjairól a húst. Négy munkás halálosan megsebesült csak az ötödiknek, egy segédmunkásnőnek lehet reménye, hogy súlyos sebe daczára is meg fog menekülni. Vizsgálatot indítottak, hogy miért történt a szerencsétlenség.

A szatmári eset.

— Epizódok. —

A titokzatos nő.

A szatmári esetben több ízben beszélték „egy asszonyról”, aki legutóbb azzal vontá magára a figyelmet, hogy táviratban értesítette Dr. Kelemen Samut, a Papp Béla védőjét, — forduljon kegyelemért Mária Valériához, aki azt kieszközölheti.

Ki lehet ez a nő? Meg nem nevezte magát. Mindig csak úgy szerepelt táviratai alatt „egy asszony”.

Ma azonban már tudni vélik Szatmáron, hogy ez az asszony, aki névtelenül olyan gyakran bizonyította be érdeklődését, nem volt más, mint a Papp Béla — elvált felesége.

Ki gondoskodott Papp Béláról?

Míg a szatmári bünper hőse a fogházban ült, Dr. Egry Kálmán járásorvos gondoskodott arról, hogy az elítélt ne egyék rabkosztot. Mindenki azt hitte, hogy az ur kaszinóból hordott ételekért a rokon fizet s ő is temettette Papp Bélát.

Csak ma lett nyilvánvalóvá, hogy dr. Egry felkérésre teljesítette ezt a szerepet. Gondoskodott az elítéltről, aki régen elsíratra, az — édes anyja.

Zsoldics Mihály sorsa.

A borzalmas testvérgyilkosság másikkal tegnap elszállították Illavára, a hol a reá szabott életfogytiglani fegyházbüntetést le fogja ülni. Az erős, megtermett juhász erősen bizik, hogy 10—15 év múlva ki fog szabadulni, a mi lehetséges dolog is, mert megtörténhetik, hogy erős szervezete kibírja azt az óriási kint. a mi a fegyházal jár. Érdekes, hogy mikor a fogházör megmondta neki a kivégzés után, hogy Papp Bélát már felakasztották felsóhajtott: „Hála az égnek!” A fogházör szerint eddig példás magaviseletet tanúsított a börtönben.

Különböben pedig a lapok nagyon tévesen ösmertették, mikor buta és tudatlan paraszt embernek tüntették fel, a ki csak földesurának halálos fenyegetésére volt hajlandó a gyilkosságot elkövetni. Mikola, szatmármegyei községben, a hol 20—25 évig lakott s a hol családja is lakik, korántsem ismerik olyan békés természetű, csendes embernek, mint az országszerte elhíresztelték, sőt nagy megalégedéssel fogadták, hogy életfogytiglani fegyházat kapott, mert szülőfalujában nem egy embernek okozott kellemetlenséget erőszakos, durva természetével, verekedéseivel.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Mosdóviz a fejkorpa ellen Egy orvosi lap a következő vizet ajánlja a kellemetlen korpaképződés ellen. 5 rész borax, 10 rész kölni víz és 250 rész desztillált víz összeöntendő. E folyakkal a fejet naponként bedörzsöljük egy kis szivacsosal. — Mások nagy barátai a mézes víznek és nyers tojásnak. Meg lehet próbálni akár melyik szert, mert egyik sem káros hatása.

Fogporok. Egy rész törött kámfort, két rész törött ibolya gyökeret, öt rész tiszta szénsavas meszet jól összekeverünk és e port üveg dugóval ellátott, légmentesen záruló palackban tartjuk. Egy másik fogpor készitési módja a következő: 750 rész szénsavas mész, 150 rész szénsavas magnézia, 100 rész ibolyagyöképor, 3 rész tajko (cimsteu) és 3 rész fodormenta-olaj.

INGATLANOK FORGALMA.

Szücs Imre vezzi Magyar Ietvánné Kállai Juliánna Berek-utca 10. számú házat 2800 koronáért.

Jóna Gyula és neje Peleskey Emma vezetik a debreczeni 4464. és 4513. sz. jkvben 8244. és 8283. hrsza. 4—4 hold majorsági földet Marjalaki örökösöktől 5000 forintért

HÁZTARTÁS.

Jó ablak tapasz. Igen jó tapasztó anyag az olcsó terpentín, sűrű olcsó mésszel keverve, mely keverék úgy néz ki, mint a valóságos ablak-tapasztó. Ezen anyag igen tartós és az egyszer betapasztott üvegházi ablakok éveken át jó állapotban maradnak és az ablakrámaik sem rothadnak meg, mert az ablakrámaik alá víz nem hatolhat.

Kályha tapasz. Egy csomó nem igen zsíros agyag közé belegyurunk egy iv közönséges szürke itatóspapírt, melyet előbb tejbe mártottunk és ad lig gyurjuk, míg egészen beleolvadt az agyagba. Olyan papír-mache-féle tömeg válik belőle melyhez 20 gra. törött vasgálicot adunk és ha igen kemény, tejjel megritkítjuk. Az ilyen tapasz rendkívül tartós és nem repedezik. Utoljára egy tojás-féhéret és annyi krétát keverünk bele, hogy lágy tézta sűrűségű legyen. A cserépkályha hézagait bekentjük vele, egy óráig száradni hagyjuk, aztán puha kendővel kisimítjuk.

MULATTATÓ.

Mese.

A tigris az erdőben találkozik egy éltes nővel.

Asszony: Ki vagy?

Tigris: Én tigris vagyok, a vadon félelmes király. S ki vagy te?

Asszony: Az anyós vagyok.

Tigris (megöleli az asszonyt): Testvér!...

Olcsó gyümölcs.

Hársele: Kint von o verüzei ember, a ni aruljo kürtét. Mámikám, odjál nekem ed krojzart.

Mama: Eridjél ki, fiomlében és vágjál rá pofát. Háho mérgibe ed pár kürtét otánad dobjo?

Vissza neki!

A.: Ne ásitson akkorát, mert még egy fiakker talál a szájába berobogni.

B.: Az meglehet, a ló már előttem áll.

Irodalom.

— Mit csinálsz, Abszi?

— Irom a szabómnak, hogy a jövő héten megfizetek neki.

— Tehát meseíró lettél.

CSARNOK.

Debreczeni boszorkányok.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Kavolia nyugodtan válaszolta:

— En soha!

— Ne légy gyerek.

— És ha valaha szeretnék is valakit, most nem szeretek senkit. Legkevésbé Horláthot. Azt akarták, hogy feleségül vegye Matildot, azután, hogy feleségül vegyen téged és mert egyiksem sikerült, most rajtam a sor s azt akadják, hogy feleségül vegyen engem. De én nem akarok a felesége lenni?

— Miért?

— Mert boldog szeretnék lenni, mint ti. Milyen boldog vagy te és Matild, a miért olyanhoz mentetek feleségül, akit szerettetek. Én is olyanhoz szeretnék menni.

— Hát ki ez?

— Mit tudom én? Még nekem nem udvarolt senki. Még én nem szerettem senkit. Nem szeretem Horláthot sem, én nem akarok a felesége lenni.

— Hallod, ez nagyon határozott nyilatkozat.

— Előtted édes Miczikém nem tehetem mást. Te mindig nagyon okos leány voltál és most bizonyára nagyon okos asszony vagy. Te rád számítok, hogy bölcseséggel kisegitesz engem ebből a nehéz helyzetből.

— Hogy segíthetnék én ki?

— Gondolj ki valamit.

— De mit, mit?

— Valami okosat.

Miczike képzelődve járt fel s alá a szobában. Megértette nővére nehéz helyzetét. Eltökélt szándéka volt, hogy rajta segítsen és gondolkozott a módon, amely a leghelyesebb volna. Egyszerre csak hirtelen megállott.

— Meg van!

— Igazán?

— Igazán! Kitűnő módot találtam ki.

Irok egy levelet Horláthnak, amelyben elárulom, hogy tudom, kit akar elvenni feleségül. De mielőtt ezt tenné, figyelmeztetni fogom, hogy nagy titkot árulok el neki. Jöjjön ki éjjel 12 órakor a temető árkához, ott megtátál. A levél alá ennyit irok: „Vén boszorkány. Te, fogalmad sincs, hogy megtréfálok. Egyszer s mindenkorra elmegy a kedve attól, hogy téged feleségül vegyen. Visszaszerzem szabadságod, nyugalmad és boldogságod.

(Folyt. köv.)

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI

női divatáruhaza
DEBRECZEN, FÓTÉR
(Kistemplommal szemben.)

Az őszi és téli idényre megérkeztek és mélyen leszállított árak mellett kapuakók

Legujabb
női és gyermek felöltők

Divatos női ruha szövetek,

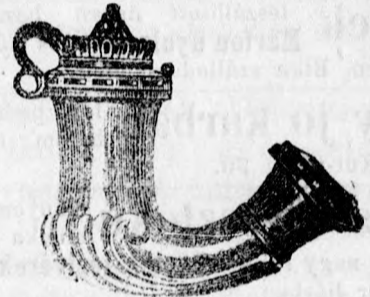
Legjobb minőségű női ruha flanellek,

== Mosó velezek, ==

Menyasszonyi kelengyék,

legelőnyösebb bevásárlási helye.

Adler-féle Tajték pipák, szipkák

egyedüli gvári raktárát bírom Debreczen és vidékére, — a n. é. közönsélegjutányosabban beszerezheti a legjobb minőségű gyártmányból szükségletét műiparúru üzletemben illő tisztelettel

Szent-Királyi Tivadar.

ifj. PÁJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-, lámpa- és konyhaberendezés nagy raktára.

DEBRECZENBEN.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Kossut-utoza sarkán.

Van szerencsém a nagydemű közönség becses tudomására juttatni, hogy az idény beálltával dusan összeállított lámpa-raktárt rendeztem be

Tartok raktáromon minden jó hírnevű és gyártmányu

álló- és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, ugymint Ditmár-féle nap, komettem, bahu, dupla és 30—40 gyertya lángu meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mindig kipróbálva szolgálók.

Tartok raktáron igen finom szövésű kanócokat, lámpa ollókat, lámpa-üvegkeféket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.: ét-, thea-, kávé-, mokka-, mosdó- és üvegkészleteimet francia, angol és több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorfi evőeszközöket, disz-tárgyakat, ugy china ezüst, mint alpaccában árjegyzék szerint; továbbá: csont- és fanyelű asztali és dessert késeket, mosdó asztalokat minden kivitelben.

Szoba díszítéshez nagy választékban szolgálhatok majolika és terakotta vázákat és korsókat, ugyszintén fadiszeket és szobrokat minden nagyságban.

Konyha berendezéshez minden azoz való kelléssel a legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásánál kamatot engedményezek. Vidékre csomagoló ladát nem számítok. — A csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton történendő esetleges kárért felelősséget vállalok.

Kiváló tisztelettel

ifj. Pájer József.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések
felvételnek a
kiadóhivatalban,
Főtér, Biedermann-palota.

Allást keresők
és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

és
bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „**Debreczeni Ujság**“

APRÓ HIRDETÉSEK
rovatában.

Jó mosó flannelek és ve-
lezek leszállított árban beszerezhetők
Márton Gyula férfi és női divatüz-
letében, Bika szálloda mellett.

Egy jó karban levő pedálos cim-
balom olcsón el-
adó. Kut-utca 30.

Dús választéku előnyomda és kézi
munka ajándék-
tárgy nagy raktár **Füstös testvéreknél,** Sten-
czinger házban.

Uj citrom, gesztenye, füge, orosz hal és
tea legolesőbb bevásárlási forrás Khon
Henrik fűszerkereskedésében, gróf Degenfeld-
tér 7.

Kényelmes uri lakás 4 szoba, 1 elő-
szoba, 1 pinceszoba, 1
nyári lugas mellékhelyiségekkel Fűvészkert-
utca 22 ik szám alatt azonnal kiadó. Érte-
kezhetni: ugyanott helyettesével Singlány
Gyula ural.

Üzlet helyiségnek Ér-Mihály-
falván nagy
forgalmu helyen nagyon alkalmas ház szabad
kézből eladó. Értekezhetni: Grósz Mór tulaj-
donosnál, Debreczen, Szent Anna-utca 66
szám alatt.

Ügynök kerestetik egy új sok-
szorosító
eladására. Czim a kiadóhivatalban.

Kerestetik bérbé egy 500 - 50 hol-
dasbirtok (1200 □-öl holja)
Bővebbet vágó Andor utóda czégnél főtér.

**Lakodalmakra, mulatsá-
gokra** uri vagy polgári házakhoz ajánl-
kozom főzésre, sok évi gyakorla-
tom által a legkényesebb igényeknek is meg-
felelek. Király Béliáné főzőnö Csapó-u. 50.

Utczai butorozott szoba kiadó. Nap-ut-
ca 5. szám.

**Érmelléki és sestakerti
borok** eladók - 50 litertől feljebb -
25 forintjával. Péterfia-u. 18.

Jól jövedelmező ház 497 □
öl terü-
lettel 28000 frt lefizetéssel elköltözés miat
azonnal eladó. Bővebbet Kossuth-utca 31.

Esztergályos műhelyemet
Darabos-utca 17. sz. a. helyeztem át és min-
den e szakmába tartozó munkát a legjutá-
nyosabb árban elvállalok. Tisztelettel Balogh
József özvegye.

Hazai gyártmány! a legkitti-
nőbb anyag
ból férfi, női- és gyermekecipők saját czi-
pőgyáramban kizárólag honi iparként készít-
tetek kiváló nagy czipőraktáramban esakis
saját gyártmányom árusítatik. Az áruk-
kifünőségéről, valamint az árak olcsóságáról
kezeskedem Nemes Gábor czipész a város-
házzal szemben.

Rizlingbor Buday Gyula ügy-
véd ur Szent-
György - Ábrány-
telepéről 59 hec-
toliter idei ter-
mésű Rizlingbort megvásároltam s azt a mai
naptól kezdve 40 krajczár árban árusítom,
tisztelttel VÁRAY JÓZSEF fűszer és cse-
mege kereskedő, főpiacz, városi új bérház.

Naponta friss érkezésű Gözei
maróni kapható
Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piacz-
utca.

Sima szőlővessző peronospora,
lisztharmat és
jégverés men-
tes, őszi szállításra a következő fajokban
kapható Kardos László sétakerti csemege
szőlőtelepéről. 1000 darabonként Fehér Chás-
selas 6 kor. Piros Chasselas 5 kor. Raisin
de Calabre 16 kor. Paszatutti 12 kor.
Murseat Alexandrien 16 kor. Murseat
Lunel 6 kor. Murseat Frontignan 16 kor.
Murseat Hamburg 16 kor.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget
értesíteni, hogy üzlethelyiségemet **1900.
október 29-én**

A Simonffy-utcai városi bérházba
a saroktól 2-ik bolt

helyeztem át.

Az őszi és téli idényre érkezett
nagyválasztéku divatos bel és külföldi
gyapjuszöveteket, színes atlasz és ad-
riákat, valamint őszi és téli maradék öl-
töny szöveteket rendkívül olcsó árak mel-
lett árusítom.

KLEIN JAKAB
POSZTÓKERESKEDŐ

Gyönyörű ajándékok

művészi kivitelű

FÉNYKÉPEK,

ugymint: Relifek, Pig-
mentek

és aquarell

coloritok,

Platinotipia

stb.

Elsőrangú
műtermek
mintájára
berendezett

MODERN FÉNYIRDA

ANTAL VINCÉNÉ

szabászati és
női ruha varró terme.

közelgő

báli idényre

ajánlja a legújabb divatszerinti ruhák elké-
szítését a legsikkesebb kivitelben, szelid ár,
jó izléssel.

Csapó-utca 18, gyógytár udvarban.

Jó derékvarró és tanuló lányok
felvételnek.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által
ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden
fűszerüzletben, valamint gyógyszerárteremben.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

